

afgiftekantoor
2200 Herentals 1
P 409301
Wettelijk Depot B.D.54.073

België - Belgique
PB
2200 Herentals 1
BC 9428

maandelijks clubtijdschrift

164

januari 2019

verantwoordelijke uitgever
Postbus 105 – 2200 Herentals

Numismatica Herentals EGMP
redactie : Rudy Dillen

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris - redacteur 0471-329179 rudy.dillen@telenet.be
Marc De Quint	penningmeester - schatbewaarder 0474-448096 marcdequint@gmail.com
Koen De Pooter	veilingmeester - waardebepalings 0473-556266 koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	webmaster - archivaris - bibliothecaris 0475-552400 frank.lippens1@skynet.be
Herwig Helsen	bibliothecaris - standhouders 0479-208820 herwig.helsen1@telenet.be

adres	Numismatica – Postbus 105 – 2200 Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 GEBABEBB
lidgeld-2019 14 €	lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (20 € voor leden in het buitenland)
10 €	lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals enkel voor leden van andere EGMP-afdelingen (12 € voor leden in het buitenland)
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers
gratis toegang	voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid
aangesloten bij	E.G.M.P. - Koninklijke Vereniging Herentalse Cultuurraad
website	www.numismatica-herentals.be

maandelijkse clubactiviteit op de 2e zondag van de maand, 8.30-12u
Parochiezaal St-Antonius - Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals
zondag 13 januari 2019 10 feb - MAART NIET - 14 apr - 12 mei

cover: Wij wensen u iets goeds, iets lekkers, iets gek, iets gekkers.
Iets aardig, iets liefs, maar hoe dan ook iets positiefs.

Veel geluk en een goede gezondheid in 2019!

(een afgeleide van een versje van Toon Hermans)

Happy New Year!

Tentoonstelling **CLUBNIEUWS**
Leopold Verbist en Herwig Helsen bundelen hun numismatische krachten en presenteren in onze tentoonstellingskast 'Het geld van de Franse Revolutie'. Een tijdsgewricht met grote invloed voor onze streken en een gebeurtenis die nog steeds nazindert. Een infobundeltje ligt weer klaar om gratis mee te nemen.

Feestelijke activiteit met kadootje, drank, hapjes!

Tijdens deze eerste clubactiviteit-2019 trappen we het nieuwe verzameljaar feestelijk open met een Nieuwjaarsgeschenkje bij het binnenkomen, en drank en hapjes rond de klok van 10u. Zorg dat je er bij bent!

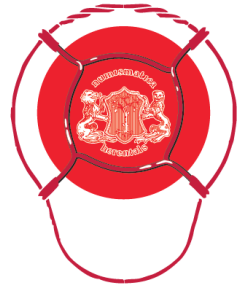

Nieuwe lidkaarten en EGMP-jaarboeken

Leden die hun lidgeld-2019 reeds hebben betaald kunnen de nieuwe lidkaart afhalen aan de bestuurstafel. Na aftekening van de lijst kan dan tevens het EGMP-jaarboek-2018 meegenomen worden. Zij die nog een rood opschrift op hun etiket hebben, vinden in dit tijdschrift een overschrijvingsformulier om hun lidmaatschapsbijdrage alsnog te voldoen. Stel het niet langer uit, doe het nog vandaag!

Viering 15-jarig bestaan met 'Kuvee Numismatik'

Gesticht in 2004, viert Numismatica Herentals in 2019 haar 15-jarig bestaan. Naast de organisatie van de Algemene EGMP-Vergadering in Tongerlo (za 25 mei) presenteert de vereniging een lekkere schuimwijn van eigen bodem met een gepersonaliseerd wijnetiket en capsule op de fles. Het Herental-

se Wijndomein Roothoof dat al jaren garant staat voor kwaliteitsvolle Kempenese 'champagnes', verbindt dan ook graag haar product aan onze kleine lustrum. De **Kuvee Numismatik** zal beschikbaar zijn vanaf 10 februari aan de betaalbare prijs van 12 €.

Eindactiviteiten

zondag 13 januari 2019

- 11.15u **Trekking van de jeugdtombola** gratis lootje voor -18 jaar
munt + bankbiljet + verzamelalbum altijd-prijs!
- 11.20u **Bekendmaking winnaar muntenpuzzel** strookjes vóór 11u!
* zilveren 5 pesos, Aztec Chief Cuauhtemoc - Mexico 1947
- 11.25u **Aanwezigheidstombola** gratis voor alle aangesloten leden

zilveren dollar, XI Commonwealth Games L.A. - USA 1978

* zilveren 10 gulden, 50 jaar Marshall Plan - Nederland 1997

* zilveren 100 francs, Charle Magne 742-814 - Frankrijk 1990

zilveren 50 frank, Wereldtentoonstelling '58 - België 1958

- 11.30u **Trekking lootjestombola** 1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

* gouden 10 gulden, Koningin Wilhelmina - Nederland 1917

* zilveren dollar, XXIII Olympiad Los Angeles - USA 1983

zilveren 100 forint, 25e Verjaardag KGST - Hongarije 1974

zilveren pound, 1.000 jaar Al Azhar Moskee - Egypte 1970

* zilveren 5 lirot, Russische Hanukka Lamp - Israel 1972

zilveren 20 gulden, 50j Grenswisselkantoren - Nederland 1977

zilveren pesos, Independencia y Libertad - Mexico 1944

zilveren 250 frank 60j overlijden Koningin Astrid - België 1995

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk, 2016

- 11.35u **Start van de clubveiling** tijdig biednummer afhalen!

15e Internationale Beurs 2018, even terugblikken ...

Met de vaststelling van groei in het aantal standhouders en het aantal beursbezoekers, een interessante lezing en een goedlopende organisatie, mogen we weer terecht fier en tevreden terugblikken op een geslaagde 15e Coin Event. Langs deze weg, dank aan alle aanwezige exposanten en leden! In het bijzonder willen we onze leden-helpers feliciteren met hun inzet en steun aan de vereniging bij de opbouw vooraf en het opruimen nadien. Zonder deze vrijwillige inzet kunnen we een organisatie als dit niet overleefd houden!! Ook volgende keer willen we - het motto indachtig *'Don't think what your club can do for you, but think what you can do for your club'* - weer graag een beroep doen op leden die willen participeren in ons verenigingsleven.

Een 595 bezoekers namen bij het binnenkomen hun gratis beurspenning in ontvangst. Gastspreker Michel Amandry kreeg een 20-tal toehoorders bij zijn lezing over opmerkelijke Romeinse schatvondsten. Dank zij de spijtige noodzakelijkheid van camera's, security-agenten en een act-de-présence van de politiedagploeg noteerden we geen onregelmatigheden.

Het 16e Coin Event zal plaatsvinden op zondag 8 december 2019

15e Coin Event in sporthal De Vossenbergh: munten, zo ver je kan kijken!

Beurstombola 15e Coin Event **ALTIJD PRIJS!** ... nog af te halen!

LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs
1	498	81	137	177	562	398	572
2	109	82	593	178	347	399	105
3	97	83	519	241	510	400	563
4	396	84	90	253	280	401	577
5	253	85	2	254	492	402	514
6	180	93	240	255	487	403	31
7	509	95	144	256	135	404	417
8	136	96	91	257	242	405	408
9	513	98	92	267	63	406	425
10	584	100	298	333	151	407	147
11	392	101	465	334	599	408	209
13	468	102	333	335	284	409	351
14	499	103	415	336	78	411	301
15	3	105	387	353	354	412	286
41	1	111	364	354	343	413	83
42	41	112	371	355	314	414	261
43	551	113	550	356	285	415	359
44	40	114	329	357	96	420	102
45	281	115	290	362	294	421	48
55	600	117	464	367	583	424	560
61	416	118	37	375	49	427	385
62	69	126	382	376	367	433	157
63	553	127	213	377	4	440	79
64	203	130	319	378	292	449	283
65	461	131	224	386	247	452	205
66	426	137	74	387	520	453	201
67	36	141	569	388	110	458	142
68	471	142	304	389	472	459	318
69	326	144	504	390	549	462	580
70	93	146	150	391	178	484	131
76	590	148	330	392	490	494	130
77	585	150	246	393	591	495	337
78	20	154	229	394	106	496	570
79	430	157	241	395	475	497	559
80	182	158	321	397	169	498	226

LOT	Prijs	LOT	prijs	LOT	prijs	LOT	prijs
499	237	521	9	562	28	578	60
500	323	529	255	563	508	579	71
501	260	530	235	564	457	581	12
502	45	536	450	565	466	585	271
505	249	543	515	566	289	587	86
508	557	544	16	567	538	588	123
509	311	546	120	568	341	589	118
511	522	548	53	569	122	591	153
512	257	553	115	570	44	592	565
513	222	555	578	571	529	593	23
515	402	556	531	572	403	595	446
516	215	557	530	573	143	596	76
517	358	558	46	574	521	597	216
518	587	559	67	575	423	599	505
519	183	560	132	576	126	600	535
520	160	561	11	577	297		

Koninklijke Nederlandse Munt lanceert Harry Potter Mirror Coin

I.s.m. met Warner Bros. Consumer Products lanceert de KNM een unieke Harry Potter-spiegelmunt, gemaakt van Stainless Steel. 'Ze laat de Harry Potter-fans genieten van de nieuwste ontwikkeling op gebied van reflectie-technologie', zegt Bert van Ravenswaaij, CFO bij de KNM. Deze nieuwe Harry Potter spiegel­munt geeft een voor­stelling van het iconische kasteel van Hogwarts als de keerzijde met een licht wordt beschenen. De munt is gecontroleerd en goedgekeurd door J.K. Rowling in hoogsteigen persoon.

Ga naar een donkere kamer, schijn met een zaklamp op de lege kant van de 'Mirror Coin' en ontdek in de reflectie het beeld van Zweinstein!

Representation of the People Act 1918

Joris Frederickx

De weg naar volwaardig vrouwenkiesrecht in het Verenigd Koninkrijk.

Zeer veel numismaten en muntverzamelaars proberen door de jaren heen een of ander numismatisch (verzamel)thema uit te werken. Bij het bekijken van de '2018 United Kingdom Brilliant Uncirculated Annual Coin Set' ontdekte is alleszins voor mezelf alweer een nieuw thema: het vrouwenkiesrecht op munten. Mij bekreep de drang om dit onderwerp eens grondig uit te werken. Voorlopig houd ik het hier toch maar bij een kort, zeer individueel hersenhozen.

Representation of the People Act 1918

50 pence, CuNi, 8g, 27.3mm, brilliant uncirculated
Ontwerpers: Jody Clark (vz) en Stephen Taylor (kz)

De 'Royal Mint' vereeuwigt een mijlpaal in de vrouwenrechten ¹

Het aannemen van de 'Representation of the People Act' werd geprezen als een mijlpaal voor de democratie. Gedurende vele jaren lobbyden progressieve groepen voor hervorming, waaronder de vreedzame 'suffragisten' (een Engelse term die staat voor iemand - een vrouw - die strijdt voor de vrouwenrechten, met name voor het vrouwenkiesrecht) onder de leiding van Millicent Fawcett. In de jaren vóór de eerste wereldoorlog is de directe actie van sommige groepen vrouwen, ook wel 'suffragettes' genoemd, een controversieel onderdeel van de al langlopende campagne van de vrouwenvertegenwoordiging in de politiek.

Tot in 1918, toen het land uit een verwoestend conflict kwam, vochten duizenden werkende mannen voor hun land, terwijl vrouwen de uitdaging waren aangegaan om traditionele mannelijke activiteiten uit te voeren en zo het land op het thuisfront draaiend te houden. Na jaren van strijd werden in ieder geval enkele van hun eisen gehoord.

¹ '2018 United Kingdom Brilliant Uncirculated Annual Coin Set'

In februari 1918 kregen militairen boven de leeftijd van 19, mannen boven de 21 en vrouwen ouder dan 30 jaar, die voldeden aan de minimumkwalificaties, het recht op stemrecht. De ‘Representation of the People Act 1918’ werd de basis van de democratische vrijheid die het Verenigd Koninkrijk vandaag geniet.

Verworvenheden i.v.m. het vrouwenkiesrecht door de eeuwen heen

In februari 1918 kregen vrouwen ouder dan 30 jaar, die voldeden aan de minimumkwalificaties, het recht op stemrecht. Dus duidelijk nog geen algemene en gelijke gelijkberechtiging. Voor de vrouwen in het Verenigd Koninkrijk zou het volledige vrouwenkiesrecht op dezelfde basis als voor de man 10 jaar later worden toegekend, in 1928.

Een overzicht van het volledige vrouwenkiesrecht wereldwijd ²

- 1893 Nieuw-Zeeland
- 1902 Australië
- 1906 Finland
- 1913 in Noorwegen krijgen vrouwen volledig kiesrecht
- 1915 Denemarken en IJsland
- 1917 De nieuwe Russische grondwet staat vrouwenkiesrecht toe
- 1917 Canada
- 1918 in Duitsland, Oostenrijk, Hongarije, Tsjechoslowakije, Polen mogen vrouwen stemmen
- 1919 vrouwen in Nederland krijgen het actief kiesrecht
- 1920 vrouwen krijgen in alle staten van Verenigde Staten stemrecht, al wordt het in praktijk vooral niet-blanke vrouwen onmogelijk gemaakt hun recht uit te oefenen.
- 1921 vrouwen in Zweden krijgen volledig kiesrecht
- 1928 vrouwen in de UK krijgen kiesrecht gelijk aan dat van mannen. Hiermee waren er 5 miljoen meer kiezers en bij de eerstvolgende verkiezingen in 1929 vormen vrouwen 52,7% van het electoraat
- 1944 Frankrijk
- 1948 België, dat vrouwen al eerder gemeentelijk stemrecht had gegeven, geeft vrouwen volledig kiesrecht**
- 1952 Griekenland

Ondertussen mogen we stellen, dat in **bijna** elk land ter wereld vrouwen het volledig kiesrecht hebben verworven. Dit neemt niet weg, dat er in

² Winkler Prins Encyclopaedie – zesde druk – 18de deel VEN-ZIJZ – 1954 – Amsterdam ELSEVIER Brussel p. 290
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Vrouwenkiesrecht>

de loop van voorbije decennia door reactionaire krachten nog veel tegenstand is geweest: er werden bepaalde voorwaarden opgelegd, er werd een racistisch onderscheid gemaakt, verkiezingen werden vervalst en wat nog allemaal. Een van de laatste landen die aan vrouwen het kiesrecht hebben toegekend is Saudi-Arabië. Dit gebeurde in 2015.

Een glimp van een wereldwijde vrouwenstrijd in de numismatiek

Deze penny, geslagen in 1910, is onleesbaar gemaakt met de slogan 'Votes for Women' over het portret van koning Edward VII. Aan het begin van de regering van Edward VII werd vrouwen, tezamen met de armen en misdadigers, het recht om te stemmen ontzegd. Het bekrassen van munten was een van de methoden die suffragettes gebruikten om hun boodschap van algemeen stemrecht aan een breed publiek kenbaar te maken. Pennies werden door alle lagen van de bevolking gebruikt en hadden zo'n geringe intrinsieke waarde, dat ze zelden door de bank werden teruggeroepen.

De Women's Social and Political Union (WSPU) was een politieke beweging, alleen voor vrouwen, en de leidende militante organisatie, die campagne voerde voor het vrouwenkiesrecht in het Verenigd Koninkrijk van 1903 tot 1917. Bekend van 1906 als de suffragettes, werden het lidmaatschap en het beleid strak gecontroleerd door Emmeline Pankhurst en haar dochters Christabel en Sylvia (Sylvia werd later uitgesloten). Het WSPU-lidmaatschap werd bekend door zijn burgerlijke ongehoorzaamheid en directe actie. Het bracht politici in verwarring, hield demonstraties en marsen, verbrak de wet om arrestaties te forceren, brak ramen in prominente gebouwen, stak vuur in postdozen, pleegde nachtelijke brandstichting van onbezette huizen en kerken. Militante leden - eenmaal gevangengezet - gingen in hongerstaking en ondergingen dwangvoeding.

Century of Women's Suffrage

Ook op het Australische 1 dollar-stuk uit 2003 wordt het 100-jarig jubileum van de strijd voor het vrouwenkiesrecht herdacht.

De voorzijde van deze gouden 10 dollar uit 2012 toont een portret van de Amerikaanse suffragiste Alice Paul (1885–1977). In haar land was ze een leider van de beweging voor het vrouwenkiesrecht. De keerzijde beeldt een stappende vrouw uit tijdens de parlementsverkiezingen. Ze draagt een Amerikaanse vlag over haar rechterschouder en een breed lint voor haar borst met de tekst: 'Votes For Women (stem voor vrouwen).'

De voorzijde van dit Finse 2-eurostuk uit 2006 symboliseert de absolute gelijkheid tussen man en vrouw in het land. Het herinnert aan de 100ste verjaardag van het algemeen en gelijk stemrecht.

De voorzijde van dit Belgische 2-eurostuk uit 2011 toont twee Belgische voorvechters van de vrouwenrechten:

Links: **Isala Van Diest** (Leuven 1842 - Knokke 1916), de eerste Belgische vrouwelijke arts en een feministe.

Rechts: **Marie Popelin** (Schaarbeek 1846 - Brussel 1913). Deze vrouw was een Belgische voortrekster van de vrouwenrechten. Zij vocht met Isabelle Gatti de Gamond voor het onderwijs voor

meisjes en werd zelf de eerste vrouwelijke doctor in de rechten.

Nawoord

Uiteraard is het vrouwenkiesrecht gewoon een mensenrecht. Spijtig genoeg blijven vrouwen op veel plaatsen in de wereld nog van andere basisrechten verstoken! Nog een strijd van lange, lange adem! Optornen tegen vooroordelen, discriminerende wetten, onverantwoorde religieuze geboden en verboden, alsook cultuurgebonden gewoonten.

Deze spijtige vaststelling neemt niet weg, dat een numismatisch onderzoek i.v.m. vrouwenrechten in het algemeen in de numismatiek een dankbaar thema kan zijn.

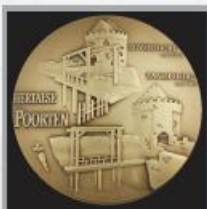

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in
MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

Serooskerke heeft een muntpleintje

Serooskerke, het dorp dat tussen Middelburg en Vrouwenpolder ligt, is een typisch Walchers dorp in Zeeland. Op één belangrijk ding na, namelijk het zwembad. In 1966 vond een boerenknecht een gouden munt, dit mondde uit in de vondst van een schat van meer dan duizend gouden munten. De gemeente maakte hier voor de helft aanspraak op. Als cadeau aan het dorp werd het zwembad 'de Goudvijver' gebouwd.

In 1966 is Serooskerke een poos lang wereldnieuws geweest toen daar een grote schat aan gouden munten werd gevonden. Het waren 1147 ex. en, behalve Nederlandse gouden munten, waren er ook veel buitenlandse munten bij. Dat zal dan ook wel de reden zijn geweest dat via de daaropvolgende veiling veel van deze munten aan het buitenland zijn verkocht.

Maar Serooskerke kent nog meer vondsten: een zilverschat van 850 munten, gevonden bij de sloop van herberg 'De Lindeboom'. Op die plaats heeft de gemeente een *muntpleintje* aangelegd. In het midden ziet men het wapen van Zeeland: de leeuw oprijzend uit de golven.

Bovendien heeft men er de jaartallen van de jongste en de oudste munt uit de schat, 1561 en 1648, aangebracht. De grote zilverstukken uit de schat worden gesymboliseerd door 3 grote, met keien bestrate cirkels. In die cirkels werden linden ingeplant.

Destijds was van een munteenheid per land nog geen sprake en bestond de schat vooral uit muntstukken van de Zuidelijke Nederlanden, Polen, Duitsland en Spanje. Het waren, toen in 1979, vooral kleine zilveren munten die werden gevonden. Daarvoor heeft men op het pleintje ook enkele kleine cirkels aangebracht met hierin jaartallen, afbeeldingen op de munten en de wapens zoals ze op de zilverstukken van Philips II en IV staan. Het is er plezierig toeven, op het pleintje mag immers niet worden geparkeerd. Wel staan er enkele banken om rustig te genieten.

De munten die mijn overgrootvader hebben gered

'Deze munten hielden een kogel tegen en red- den het leven van mijn overgrootvader tijdens WO I.' Met een foto en een opmerkelijk ver- haal haalde Vincent Buysens (28) het inter- nationale nieuws. 'Het is bijna te mooi om waar te zijn, en toch is het echt', zegt hij.

'De munten die een kogel stopten en het leven van mijn overgrootvader gered hebben, en onbedoeld dus ook dat van mij.' Het opmerkelijke verhaal belandde zelfs bij de BBC-omroep. 'Mijn overgrootvader, Optatius Buysens, was soldaat tijdens WO I', vertelt hij, 'eigenlijk werd hij geweigerd in het leger door een oude wonde aan zijn heup, maar hij ging toch vrijwillig naar het front. Op zijn eerste dag, 26 september 1914, werd hij naar Lebbeke gestuurd met enkele munten in zijn borstzak. Onderweg trok hij de aandacht van een Duitse soldaat. Mijn overgrootvader werd beschoten, maar het waren net die munten die zijn leven hebben gered, doordat de kogels erop afketsten.' Optatius raakte gewond. Toen de Duitse soldaten kwamen kijken, hem zelfs in het hoofd schopten, deed hij alsof hij dood was. Buysens slaagde erin te kunnen vluchten. Via Nederland is hij in het Verenigd Koninkrijk geraakt, waar hij verder herstelde. Optatius overleed uiteindelijk in 1958 aan een hart- aandoening.

'Mijn vader verzamelt memorabilia van WO I, en daarbij zitten ook veel persoonlijke spullen van mijn overgrootvader, dus ook die munten'.

Australië slaat gouden munt met waarde van 1,5 miljoen euro

In Australië is een *stevige cent* geslagen: een gouden munt met daarin zeldzame roze diamanten verwerkt. Het muntstuk heeft een waarde van 2,48 miljoen Australische dollar (omgerekend zo'n 1,5 miljoen euro).

De “*Discovery*” heeft een diameter van 10 centimeter, weegt 2 kilogram en wordt verkocht aan de hoogste bidder. Er staan onder meer een oud jachtschip, een goudzoeker, kangoeroes en een baobabboom op afgebeeld. Het is de duurste munt ooit geslagen in Australië. Verwacht wordt dat het stuk terecht zal komen bij een koper uit Azië of het Midden-Oosten.

De munt is gemaakt “om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar unieke luxeobjecten”, zegt de algemeen directeur van de Munt in Perth, Richard Hayes. “Het stuk is versierd met zeldzame roze stenen in zeer waardevol metaal. Het vertelt het opmerkelijke verhaal van hoe Australië rijk geworden is door waardevolle grondstoffen uit de grond te halen.”

Het ontwerp van de “*Discovery*” is gebaseerd op de *Holey Dollar*, een van de eerste Australische munten. De vier roze diamanten, waarvan één van 1,02 karaat, zijn ontgonnen uit de mijn Argyle in Kimberley, een regio in het noordoosten van West-Australië. (HLN)

Muntenpuzzel: 9 meerkeuzevragen 5 frank 1938 België

1. Wie is de graveur van deze munt?

M - Ernest Wijnants R - Marcel Rau P - Oscar Jespers

2. In welke stad werd hij geboren, leefde en overleed hij?

A - Antwerpen E - Mechelen U - Gent

3. Welk dier staat er volgens de opdrachtgevers op de voorzijde?

R - Vlaamse leeuw K - Gentse leeuw C - Belgische leeuw

4. Van welke Belgische provincies zijn de 3 wapenschilden op de kz?

H - Brabant, Antwerpen en Luik

R - West-Vlaanderen, Namen en Limburg

L - Henegouwen, Oost-Vlaanderen en Luxemburg

5. Waarom kreeg de graveur veel kritiek op deze munt?

T - De Walen vonden dat het een Vlaamse leeuw was

A - Men vond de leeuw een verouderd symbool van België

L - Men vond dat de leeuw een Assyrische leeuw was

6. Waar kwam in de Romeinse tijd de leeuw voor?

E - Afrika, Midden-Oosten en Indië

I - Afrika, Zuid-Europa, Midden-Oosten, Indië

A - Afrika, Indië en Amerika

7. Waarom werd deze munt reeds vervangen na 3 jaar?

K - Te veel kritiek op de leeuw op de vz

N - Metaal was nodig voor de oorlog, vervangen door zink

P - Er kwam een nieuwe graveur in dienst

8. Wanneer werd deze munt officieel ontmunt?

E - 1944

I - 1952

U - 1960

9. In welk metaal is deze munt?

E - Vernikkeld koper

O - Kopernikkel

A - Nikkel

1 2 3 4 5 6 7 8 9

--	--	--	--	--	--	--	--	--

invulstrook muntenpuzzel
13 januari 2019

inbreng Leopold Verbist
5 frank 1938 België

Naam	
Postnr.	woonplaats

Opdracht:

Breng de overeenkomstige letter bij het goede antwoord over in onderstaande tabel en bekom alzo het te zoeken woord!

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Schiftingsvraag: raad het bedrag in Belgische franken van de inhoud van onze glazen pot, gevuld met geld van vóór de euro!

			,			BEF
--	--	--	---	--	--	------------

Om deel te nemen aan deze muntenpuzzel volstaat het tijdens de clubactiviteit van 13 januari, deze strook goed ingevuld, vóór 11u, te deponeren in de rode puzzelbox op onze bestuurstafel.
Succes!!

PS. Op de bestuurstafel zullen tevens invulstrookjes klaarliggen!

Limburg krijgt zijn eigen munt

Binnenkort kunnen alle inwoners van de provincie Limburg gebruik maken van de e-portemonnee van *Limburg.net*. Dankzij dit systeem worden Limburgers extra aangemoedigd in hun duurzaam gedrag: ze kunnen punten sparen, en daarmee allerlei nuttige en leuke – duurzame – dingen kopen. Het systeem liep tot nu toe al in 12 Limburgse gemeenten.

De e-portemonnee is een erg eenvoudige toepassing: wie een of ander duurzaam gedrag vertoont, wordt hiervoor door de gemeente of provincie beloond met punten die worden geregistreerd via zijn of haar identiteitskaart. Het aantal punten dat verbonden is aan de actie wordt op die manier weggeschreven naar een centrale database, waarop iedere gebruiker een eigen elektronische puntenrekening heeft. De verdiende punten kunnen gebruikt worden om andere duurzame diensten of producten (deels) mee te betalen. Wanneer iemand met de verzamelde punten betaalt, worden deze weer via de identiteitskaart in mindering gebracht.

Welke producten en toepassingen geven recht op welke punten en wat kan met deze punten aange-

kocht worden? Dat verschilt van gemeente tot gemeente, al is de grote gemene deler wel dat alles in het teken staat van duurzaamheid. Enkele voorbeelden van welk gedrag recht geeft op punten: thuiscomposteren, aankoop in een kringwinkel, bijwonen van een info-avond over duurzaam verwarmen,.... en die punten kunnen op hun beurt weer gebruikt worden voor o.m. spaarlampen, een Lijnkaart, kortingsbonnen, ...

Op www.e-portemonnee.be vindt u een overzicht van de deelnemende gemeenten en de alle verdien- en verzilveracties. Het systeem wordt vanaf nu dus uitgebreid met acties van het provinciebestuur. De e-portemonnee is een toepassing die *Limburg.net* verder ontwikkelde in het kader van het Europese CCIA-project (Community Currencies in Action). Samen met andere partners uit o.a. London, Amsterdam en Nantes wordt gewerkt rond het inzetten op de ontwikkeling van de gemeenschapsmunt of complementair muntsysteem. Het Interreg IVB Noordwest Europa-programma zorgt voor de subsidies. De samenwerking laat uiteraard toe om op grotere schaal aan kennisdeling te doen.

3

7

13

17

nr	land	munt		kw	mat	inzet	
1	Rome	Republiek: L. Sempronius Pitio, denarius (uit juweel) 148 BC		Pr	Ag	20.00	
2		Trajanus: denarius met Equitas, COS V (uit juweel) 108 AD		Pr	Ag	20.00	
3	Brabant	Maria-Theresia	schelling – Antwerpen	1750	F	Ag	2.50
4		Maria-Theresia	schelling – Antwerpen	1753	F	Ag	2.50
5	Vlaanderen	Filips II	oord – Brugge	1589	F	Cu	1.00
6	Antwerpen	Lodewijk XVIII	5 cent	1814	ZG	Cu	1.00
7	België	Leopold I	5 francs, gelauwerd	1833	F	Ag	25.00
8		Leopold I	1/2 franc, gelauwerd	1844	F	Ag	5.00
9		Leopold I	5 centimes	1848	F	Cu	1.00
10		Leopold II	2 francs	1867 FR	ZF	Ag	5.00
11		Leopold II	1 franc	1881 FR	F-	Ag	5.00
12		Leopold II	1 franc	1880 FR	F	Ag	2.50
13		Leopold II	1 frank – Th. met punt	1904 VL	ZF	Ag	3.00
14		Albert I	2 frank	1924 VL	ZF	Ni	2.00
15		Leopold III	50 francs – pos. A	1939 FR/VL	ZF	Ag	3.00
16		Albert II	250 frank – Koningin Astrid	1995	FDC	Ag	8.00
17		Albert II	200 frank – Millenium	2000 Duits	FDC	Ag	15.00
18	Brazilië	Republiek	2000 reis	1935	Pr	Ag	2.50
19	Brits NBorneo	Victoria	1 cent	1887 H	ZF	Cu	4.00
20		Victoria	1 cent	1889 H	Pr	Cu	4.00
21	Duitsland	BRD	10 mark O.S.	1972	Pr	Ag	7.50
22		BRD	1 ecu - pseudomunt	1992	Pr	CuNi	1.00
23		BRD	5 mark – H. Von Kleist	1977 G	Pr	Ag	3.50
24		bezet gebied	1 kopeka	1916	F	Fe	1.00
25	Mexico	Republiek	25 pesos	1968	Pr	Ag	8.00
26		Republiek	25 cent 1953 + 50 cent 1951		ZF	Ag	2.00
27	Nederland	Juliana	10 gulden, herdenkingsmunt	1970	Pr	Ag	8.00
28		Wilhelmina	2 1/2 cent	1929	ZF	Cu	1.00
29		Juliana	2 1/2 gulden	1964	Pr	Ag	6.00
30		Juliana	2 1/2 gulden – mmt: vis	1969	ZF+	Ni	3.00
31	Nepal	Republiek	10 rupees	1968	Pr	Ag	5.00
32	Oostenrijk	Republiek	5 schilling 1961 + 10 schilling 1966		ZF	Ag	4.00
33	Peru	Republiek	100 intis, Admiraal Caceres	1986	FDC	Ag	7.50

22

26

31

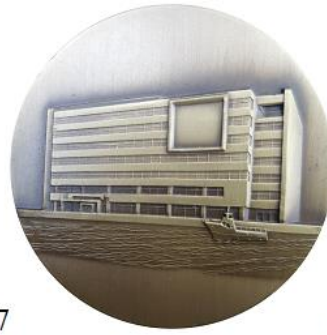
33

34

35

47

48

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet	
34	Roemenië	Republiek	100.000 lei	1946	Pr	Ag	8.00
35	Servië	Republiek	2x 20 dinars	2009 + 2011	FDC	CuNi	1.50
36	divers	Joegoslavië	2 verschillende speldjes WOII		ZF	-	5.00
37	loten	België: 6 verschillende munten		div	div	1.00	
38		Cuba: 3 verschillende munten		div	div	1.00	
39		Duitsland: 6 munten "betere" muntplaatsen		div	div	1.00	
40		Duitsland: 61 munten 1 + 2 pfennig		div	div	1.00	
41		Frankrijk: 20 munten, ook zilver		div	div	5.00	
42		Frankrijk: album met ±75 munten, grotere waarden		div	div	1.00	
43		Spanje: 46 munten		div	div	1.00	
44		Zwitserland: 4x 2 frank en 1x 5 frank		ZF	CuNi	7.50	
45		wereld: album met ±175 munten		div	div	1.00	
46		wereld: 6 kleine zilvermuntjes		div	Ag	1.00	
47	medaille	Antwerpen	Havendiensten Amca project	1992	FDC	AE	1.00
48	medaille	Averbode	Prelaat Mahieux	1990	Pr	AE	1.00

nr	item	beschrijving		kw	mat	inzet	
49	medailles	brandweerpemning Joegoslavië 1881-1981		Pr	Cu	2.00	
50		lot van 6 medailles: Herenthout & Herentals		Pr	AE	10.00	
51		plaket 'Heilige Communie' 65x110mm		ZF	AE	1.00	
52	tokens	9 Duitse Shell-tokens (auto's)		div	CuNi	1.00	
53		20 Duitse Shell-tokens (historische onderwerpen)		div	AE	1.00	
54	varia	USA Republiek	1 cent – in NGC slab	2009	FDC	FeCu	1.00
55	boeken	Coins of England – 2 delen, uitgave 2015		Pr	papier	20.00	
56	sets	Servië	FDC-set van 5 munten	2003	FDC	div	5.00
57		België	Euro-Ecu	1995	FDC	CuNi	1.00
58	boeken	3 ex: Das grosse Buch ..., De Aufklärung ..., Medailleurs Belges		ZF	papier	1.00	
59	tijdschriften	MünzenRevue (D - 10 ex)		jaargang 2012	ZF	papier	1.00
60		Numismatique & Change (F - 10 ex)		jaargang 2015	ZF	papier	1.00
61	biljetten	België	1000 francs – type 1919	22-02-1940	F/ZF	papier	1.00
62		België	4 verschillende biljetten		div	papier	1.00
63	biljetten	België	3x 50 frank	1938 + '43 + '45	div	papier	1.00

51

58

60

61

nr	item	beschrijving	kw	mat	inzet
64	biljetten	Duitsland ± 100 biljetten	div	papier	10.00
65		Duitsland 2x 1000 mark, opeenvolgende nrs. 1922	FDC	papier	2.00
66		Duitsland 20 Reichsmark 16-06-1939	F	papier	2.00
67		Duitsland 3x 5000 mark, opeenvolgende nrs. 1922	FDC	papier	2.00
68		Israel 3x 10 + 1x 50 sheqalim 1985 - 1992	div	papier	1.00
69		Joegoslavië 28 verschillende biljetten	div	papier	5.00
70		Luxemburg 100 francs 08-03-1981	ZF	papier	1.00
71		Macedonië 500 dinar (specimen) 2003	FDC	papier	12.00
72		Nederland 10 gulden 2303-1953	ZF	papier	8.00
73		Nederland 4 biljetten, scheepsgeld 1957	Pr	papier	6.00
74		Oostenrijk 50 schilling 02-07-1962	F	papier	1.00
75	biljetten	wereld 25 verschillende biljetten	FDC	papier	7.00

66

73

div = divers
Ag = zilver

F = fraai
AE = brons-koper

ZF = zeer fraai

Fe = ijzer

Pr = prachtig

Cu = koper

FDC = fleur de coin

Ni = nikkel

UNC = uncirculated

Al = aluminium

Sn = tin

He spelt king wrong, but made god smile

A mistake made 2.000 years ago has recently been unearthed by a metal detectorist. It can be seen on a rare iron age gold stater of King Tasciovanos ('Badger-Killer') who ruled the Catuvellauni of Hertfordshire ca. 25BC to AD10. Instead of the usual legend of TASCI RICON or RIGON, which means 'Tasciovanos the high-king', the royal engraver wrote RICOIN.

Was this the first time that the word 'coin' had appeared on a British coin?

A 'grave' error surely? "I think so," says Celtic specialist Elizabeth Cottam, "because two later dies return to RICON which suggests that RICON or RIGON was the correct spelling." Was the king amused? "I doubt it," says Liz. "But there is a funny side to this error coin. If you rotate it 45° you can see a stylised smiling face – probably the face of a benevolent Celtic god."

For more information contact: liz@celticcoins.com

Zaterdag 26 januari opent het EGMP haar activiteitenkalender met een ledenveiling te Aalst. In Sociaal Centrum Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4, krijgen geïnteresseerden kijkgelegenheid van 11.30 tot 14u, waarna de veiling start met meer dan 600 loten, munten, medailles, biljetten, literatuur... Zij die niet kunnen aanwezig zijn mogen hun schriftelijke biedingen indienen bij EGMP-veilingmeester Johan Torfs, Hazenpad 11, 3210 Linden, via email: johan.torfs3@telenet.be, of bij de voorzitter van de vereniging, dit tot 25 januari 2019 (16u). Het opgeld bedraagt 6%. Alle afbeeldingen zijn te bekijken op www.egmp-vzw.be

2

42

191

kleiner, dikker en veiliger

Myrte De Decker

Nieuwe biljetten 100 en 200 € worden harde noot voor valsemunters

Op 28 mei 2019 komen de nieuwe 'grote' bankbiljetten in omloop. Ze vervangen de 2.7 miljard briefjes van 100 euro en de 208 miljoen van 200 euro die nu in Europa circuleren, en waarvan het ontwerp al sinds 2002 meegaat. De briefjes van 500 euro worden niet vervangen en verdwijnen. De nieuwe biljetten zullen kleiner zijn en langer meegaan, zegt de Europese Centrale Bank, en ze namaken wordt moeilijker dan ooit. Zoek de verschillen ...!

5 millimeter eraf Het biljet van 100 euro verkleint van 147x82mm naar 147x77mm; dat van 200 euro van 153x82 naar 153x77mm. Zo worden ze even hoog als de briefjes van 50 euro en passen ze beter in de portemonnee.

ECB in 10 talen De afkorting van 'Europese Centrale Bank' staat er door de uitbreiding van de Unie nu in 10 talen in plaats van 5.

Smaragdgroen cijfer Het smaragdgroene cijfer 100 wordt diepblauw als je het biljet kantelt, met een lichteffect dat op en neer beweegt.

Handtekeningen Mario Draghi is tot nu toe de enige president van wie de handtekening op de Europa-serie staat.

Portrethologram Kantel je het biljet, dan zie je in het hologram - de zilverkleurige band aan de rechterzijde - een portret van Europa. Op de band zie je ook een kopie van de hoofdafbeelding en de waarde van het biljet.

Stijlperiode Op het 100 eurobiljet staat de barok- en rococoarchitectuur van ca. 1600 tot 1750 centraal; op dat van 200 euro de 19de-eeuwse ijzer- en glasarchitectuur.

Portretwatermerk Hou je het biljet tegen het licht, dan verschijnt aan de linkerkant een afbeelding van Europa, een kopie van de hoofdafbeelding en de waarde van het biljet.

Satelliethologram Het satelliethologram, dat alleen op de biljetten van 100 en 200 euro voorkomt, bevindt zich bovenaan in de zilverkleurige band. Als je het biljet kantelt, zijn kleine €-tekens te zien die rond het cijfer bewegen. Ze worden onder direct licht duidelijker.

Voelbare inkt Op de voorzijde voel je aan de linker- en rechterrand een aantal lijntjes. Deze lijntjes, maar ook de hoofdafbeelding, de letters en het grote waardecijfer, voelen dikker aan.

Portretraampje Hou je het 200-eurobiljet tegen het licht, dan wordt het raampje in het hologram rechts doorzichtig en toont het aan beide zijden van het biljet een portret van Europa.

Kaart van Europa Malta en Cyprus - 2 landen die sinds 2002 tot de Unie zijn toetreden - staan er nu ook op.

Het woord 'euro' Behalve in het Latijns en Grieks staat 'euro' er nu ook in het cyrillisch op, omdat Bulgarije in 2007 tot de Unie toetrad.

B-token verovert de wereld met duurzame muntjes uit oude visnetten

Retie: Van Djibouti tot Libanon: iedereen wil gerecycleerde jetons uit de Kempen!

Christof Willocx.

Het bedrijf b-token uit Retie maakt jetons van visnetten. Het Kempense bedrijf wil zo de plastic afvalberg in oceanen verkleinen. Toch wordt 70% van de jetons in Retie nog steeds van nieuw geproduceerd plastic gemaakt. 'Tegen 2025 moet dat 0% zijn', zegt het bedrijf.

Diep in de Kempen schuilt een bedrijfje met amper 15 werknemers en een handvol machines, dat wereldleider is in de productie van jetons. B-token exporteert zijn kleine ronde goudmijntjes vanuit Retie naar 83 landen, van Djibouti tot Irak en Libanon.

We hebben ons bedrijf 10 jaar geleden opgericht omdat er een tekort was aan producenten van jetons', zegt Nathalie Breugelmans, manager van b-token. 'Alleen Nederlandse bedrijven produceerden het, maar de vraag was veel

groter dan het aanbod. We zijn snel gegroeid omdat er heel veel festivals zijn in België. Die trend is overgeslagen naar het buitenland. Vandaar dat we nu ook veel jetons leveren aan buitenlandse festivals, zoals Lollapalooza in Chili en het Partai-festival in Venezuela. We produceerden in 2018 in Retie 70 miljoen jetons met een omzet van 2.2 miljoen euro.

Jetons van visnetten Toch worstelt b-token met één probleem: '70% van onze jetons wordt gemaakt van plastic. Dat is slecht voor het milieu', zegt Breugelmans. 'Plastic komt in onze zeeën terecht en het vergaat niet. Het is verantwoordelijk voor de dood van heel veel zeedieren. Daarom hebben we beslist om jetons van andere materialen te maken, zoals visnetten. Die groene jetons noemen we *ocean tokens*.'

Volgens de Verenigde Naties ligt er naar schatting 640.000 ton oude visnetten op de bodem van de oceanen en zeeën. B-token pakt dat probleem aan met de hulp van het Deense bedrijf Plastix Global, dat inzamelpunten voor versleten visnetten voorziet in Scandinavische havens. Plastix Global verwerkt de visnetten tot plastic korrels en stuurt die vervolgens naar de Kempen.

'Wij maken er jetons van door de korrels in onze machines te verwarmen tot op 300 graden Celsius en er met een mal het logo van onze klant op te zetten. We hebben al een eerste klant voor onze 'ocean tokens': een Zuid-Afrikaanse keten van visrestaurants heeft 100.000 ex. besteld.'

In 2025 geen plastic meer B-token maakt ook jetons van zetmeel dat afkomstig is van aardappelschillen die als afval achterblijven bij frituren en van houtafval uit Duitsland. 'Wij engageren ons om tegen 2025 geen enkele jeton meer te produceren met nieuw plastic. Naast zetmeel, houtafval en visnetten willen we dan alleen nog gerecycleerd plastic gebruiken. Zoals gebruikte jetons die hier terug binnenkomen, of CD-dosjes.'

Nathalie Breugelmans toont de groene *ocean tokens* die ze in Retie maken van versleten visnetten.

Winkels, militairen, kerken B-token produceert niet alleen festival-jetons. 'Frankrijk is onze grootste klant. We exporteren elk jaar 25 miljoen jetons naar onze zuiderburen, omdat de supermarkten onze producten daar gebruiken voor hun winkelkarren', zegt Breugelmans. 'Ook Engeland is een belangrijke klant. Jetons worden daar in scholen gebruikt om kinderen met geld te leren omgaan en om ze te belonen als ze iets goed hebben gedaan.' B-token heeft ook een verkoopkantoor in de Amerikaanse stad Miami. 'Onze producten worden daar gebruikt voor zwervers: mensen kunnen in bepaalde winkels jetons kopen om die aan bedelaars te geven. Die bedelaars kunnen de jetons dan inruilen voor eten en drank, maar niet voor alcohol of drugs. In de VS zijn er militairen die onze houten jetons op café gebruiken: als ze naar het toilet gaan leggen ze de jeton op hun stoel, dat betekent dat niemand op die stoel mag gaan zitten.' Omdat die producten met het vliegtuig naar de VS vertrekken, is de ecologische voetafdruk van het bedrijf erg groot. 'We compenseren dat door aan transporteur UPS een extra som te betalen om op onze kosten bossen aan te planten, waardoor er weer CO² uit de lucht wordt gehaald.'

Dertig jaar geleden stierf Vlaamse frank een stille dood.

3 jaar nadat de federatie van Vlaamse Kringen een eigen Vlaamse munt in omloop bracht, sneuvelde het initiatief. Nu 30 jaar later wordt daar in Lede met trots aan teruggedacht: de bedenkers van die Vlaamse munt waren immers Ledenaars. Op 24 juni 1985 werd het eerste exemplaar van het Vlaamse 50 frankstuk aan verzamelaars en pers voorgesteld. Dat gebeurde in het Internationaal Perscenter in Brussel en toenmalig minister Hugo Schiltz (VU) noemde dit 'een belangrijke symbolische gebeurtenis voor de Vlaamse beweging'. Bedenker was Ledenaar Albert Van Hove (†2007). Hij was penningmeester van de federatie van Vlaamse Kringen, een overkoepelende organisatie van 15 Vlaamse socioculturele verenigingen en voorzitter van de vzw Priester Daens. 'De Vlaamse franken moesten een voorloper zijn van een echte Vlaamse munt', vertelt Ledenaar Ghillain Henderickx de latere voorzitter van vzw Priester Daens. In tal van winkels over heel Vlaanderen kon men met de munt betalen en in de toenmalige BAC-kantoren waren ze inwisselbaar.

Voor het ontwerp en de realisatie zorgden kunstenaars Frans Minnaert en Jo De Blicck. Naast het stuk van 50 frank volgden nog stukken van 25, 100 en 200 frank met, naast de Vlaamse leeuw, de belforten van Aalst, Brugge en Gent in geelkoper, maar ook zilveren en gouden versies zagen het levenslicht. De Waalse reactie op het initiatief uit Lede liet niet op zich wachten. Met een reportage op RTL (februari 1986) gingen de poppetjes aan het dansen, vervolgt Henderickx, 'Non au Vlaamse Frank', kopte La Libre Belgique in mei van dat jaar. FDF-voorzitter Georges Clerfayt interpeleerde toenmalig minister van financiën Mark Eyskens. 'Niets onwettig aan deze uitgifte, maar niet zonder gevaar op het vlak van de monetaire stabiliteit', klonk zijn antwoord. En de regering zou stappen zetten om de uitgifte van penningen die een waarde vermelden te vermijden. 'In 1988 stierven de Vlaamse franken een stille dood en werden ze enkel nog gegeerd door verzamelaars', besluit Henderickx. Vlaanderen mocht zijn eigen munt niet hebben. Hoewel er toen ook in Wallonië een regionale munt werd uitgegeven.

VAN
ECCEL
POEL

VAN ECCELPOEL - food & drinks with a (hi)story

VERSMARKT - WIJN - BIER - STERKE DRANKEN

*Vrije toegang in onze wijnkelder:
Dagelijks meer dan 50 wijnen te proeven!*

Van Eccelpoel
Lierseweg 20 - 2200 Herentals
014 21 26 93
bestellingen@vaneccelpoel.com
www.vaneccelpoel.com

Openingsuren:
Maandag: 12u - 18u
Dinsdag - Vrijdag: 09u - 18u
Zaterdag: 08u - 18u
Zon- en feestdag: 08u - 12u

munt KOERIER

onafhankelijk maandblad in benelux
voor munten en penningen

al DRUKKERIJ
BAUDOIN
Drukkerij • Grafische vormgeving

Pittig drukwerk, ook in kleine oplages

Muntstukken 'bewijzen' vrouwelijke paus

Johannes 'Johanna' Anglicus was wellicht kerkleider tussen 856 en 858!

Met de vondst van enkele oeroude muntstukken "zou het bestaan van een vrouwelijke paus aannemelijker dan ooit geworden zijn". Pausin Johanna zou tussen 856 en 858 aan het hoofd van de katholieke kerk hebben gestaan. Volgens de overlevering werd ze ontmaskerd toen ze een kind baarde tijdens een processie. In Rome staat nog altijd een hoefijzervormige stoel met een gat in - de 'Sella stercoraria'. Elke nieuwe paus moest erop plaatsnemen om intiem betast te worden. Een diaken controleerde dan of de nieuwe paus van het mannelijke geslacht was. Bleek dat zo, dan riep deze geestelijke uit: 'Duos habet et bene pendent!' ('Er zijn er twee en ze hangen goed!') Vervolgens verklaarde de diaken plechtig: 'Mas nobis nominus est' ('Onze kandidaat is een man'). Waarop de aanwezigen opgelucht verzuchtten dat God gelooft was. Volgens de legende kwam die bizarre veiligheidsmaatregel er na het onwaarschijnlijke pontificaat van pausin Johanna, de enige vrouw die ooit aan het hoofd van de katholieke kerk zou hebben gestaan.

Monogram Met de vondst en het gedetailleerd onderzoek van enkele munten uit die tijd zou het verhaal van de vrouwelijke paus nu stevig gestaafd worden. "Er zijn aanwijzingen dat het pontificaat van een vrouw is verwijderd uit de lijst van pausen", stelt de Australische archeoloog Michael Habicht. Toen hij munten bestudeerde die werden toegeschreven aan Johannes VIII (872-882), ontdekte hij exemplaren die er lichtjes anders uitzien. "Ik denk niet dat dát verschil te wijten is aan menselijke foutjes en is het monogram zoals het op de vroegere muntstukken staat - van 856 tot 858 - dat van Johannes Anglicus, ofte pausin Johanna. Alleen het latere monogram behoort dan toe aan paus Johannes VIII. Naarmate mijn research vorderde, geraakte ik ervan overtuigd dat de sporen in de loop der eeuwen zorgvuldig uitgewist zijn." Maar munten die al in omloop werden gebracht, zijn echter moeilijker te verdonkeremanen. Op de afwijkende denier die hij aantrof, staat naast de inscriptie SCS PETRVS (Sint-Pieter) ook het pauselijke monogram IOHANIS. Van pausin Johanna dus.

Kleine verschillen tussen de monogrammen van Johannes Anglicus / pausin Johanna (boven) en van paus Johannes VIII (onder)

Kind gebaard Volgens de overlevering was zij een intelligente jonge vrouw uit het Duitse Mainz, die zich geloofwaardig als man vermomde. Met de hulp van haar geliefde slaagde zij erin om in de kerkelijke hiërarchie op te klimmen. Ze begon als klerk, maar schopte het al vlug tot bisschop en vervolgens tot kardinaal. Met haar kennis en buitengewone intelligentie maakte ze indruk op de leden van de curie - zozeer zelfs dat zij als enige vrouw de hoogste positie in het christendom bereikte. Johannes Anglicus, was haar officiële naam. Aan dat rare sprookje kwam onverwacht een einde toen Johanna tijdens een religieuze processie op haar paard met barensweeën te kampen kreeg. Volgens sommigen stierf zij tijdens de bevalling. Anderen geloven dat zij gearresteerd werd en in de kerker geworpen. Volgens een wredere versie bond het verontwaardigde volk haar aan haar paard en sleurde haar door de straten van Rome, om haar vervolgens samen met haar kind te stenen.

Nog meer aanwijzingen:

- Beroemde schrijvers als Boccaccio en Petrarca maken gewag van pausin Johanna en het verhaal van haar bevalling.

- Tot 1592 stond er in de kathedraal van Siena een borstbeeld van pausin Johanna. Paus Clementius VIII liet het 'verbouwen' tot een buste van paus Zacharias.

- Na ampel onderzoek wijzigde Paus Johannes XX in 1276 zijn naam in Johannes XXI. Hij erkende daarmee impliciet het pausschap van Johanna als paus Johannes VIII.

- Sinds 1150 staat de middel-eeuwse pausin op een tarot-kaart die de Hogepriesteres voorstelt.

- Sinds de (vermeende) beval-ling van pausin Johanna kiezen pauselijke processies een andere route, om de 'plek van de schande' te vermijden.

- Muntstukken 'bewijzen' een vrouwelijke paus.

Paus Johanna met barensweeën. Bron: Het Laatste Nieuws

Het ontstaan van het boordgeld is het directe gevolg van de 'Geldzuivering' vlak na het beëindigen van WOII. Tijdens de Duitse bezetting was het verboden om bankbiljetten te gebruiken die door hen niet waren goedgekeurd. Daaronder vielen de biljetten die een afbeelding of tekst hadden welke aan het Nederlandse koningshuis deed herinneren, deze bankbiljetten werden dan ook uit de roulatie gehaald en geheel nieuwe- en aangepaste ontwerpen werden in omloop gebracht.

Na de Bevrijding was er een enorme hoeveelheid van het zogenoemde oorlogsgeld in omloop, ook de hoeveelheid aan zwart geld was gigantisch. Uiteraard stond er geen enkele bankgarantie tegenover al dat foute geld. De nieuwgevormde Nederlandse regering had meteen al

de moeilijke taak om het geldverkeer weer onder controle te krijgen. Dit kon het best opgelost worden door het kapitaal van iedereen te bevriezen, men moest zijn kapitaal kunnen verantwoorden anders werd het in beslag genomen. Gelijktijdig kwam er nieuw ontworpen geld in omloop, zodat meteen ook al het opgepotte zwarte geld niets meer waard zou zijn. De 'Geldzuivering' had bij deze haar intrede gedaan! Het voorbereiden en uitvoeren van deze actie was een omvangrijke en tijdrovende klus.

Gevolgen van de Geldzuivering voor de scheepvaart

De geldzuivering had mede tot gevolg dat er tijdens deze gehele periode in principe ook geen geld mocht worden uitgevoerd, alleen onder strenge bepalingen waren hierop enkele uitzonderingen. Het verbod tot uitvoer van Nederlands geld zou voor de internationale scheepvaart voor een groot probleem zorgen, want juist in deze periode voeren veel schepen op Nederlands Indië voor het transporteren van grote aantallen militairen, emigranten en repatrianten. In deze overzeese kolonie was het namelijk alles behalve rustig, de Japanners waren weliswaar gecapituleerd, maar de Indische republikeinen zorgden voor nieuwe onlusten. Zij wilden na de Japanse capitulatie zo snel mogelijk onafhankelijk worden van Nederland. De zogenaamde Bersiapperiode brak aan, welke werd beantwoord door de Positionele Acties van Nederlandse zijde. Voor het transporteren van grote groepen naar Nederlands Indië en het mee terugnemen van vele duizenden repatrianten en emigranten, moesten

door het Ministerie van Oorlog een groot aantal schepen worden ingezet. Deze schepen werden ingehuurd bij de 3 belangrijkste Nederlandse scheepvaartmaatschappijen, die de verzorging van de vele reizen voor hun rekening zouden nemen. Dat waren de Koninklijke Rotterdamse Lloyd (**KRL**), de Stoomvaart Maatschappij Nederland (SMN) en de

Holland Amerika Lijn (HAL).

De speciaal hiervoor ingerichte troepentransportschepen, vaak omgebouwde vracht- en passagiersschepen, zouden per reis vele honderden passagiers kunnen vervoeren. Van enkele schepen is bekend dat ze een capaciteit van 5.000 militairen hadden. Zo'n reis duurde gemiddeld 3 tot 4 weken en soms ook langer, dat was uiteraard afhankelijk van het aantal havens dat werd aangelopen, maar ook van het type schip en of onderweg averij werd opgelopen.

De waardebonnen

Tijdens deze reizen was het wel van groot belang dat er een betaalmiddel voor handen was, zodat men aan boord de nodige inkopen kon doen in o.a. de scheepswinkel. Ook moest er betaald worden voor bepaalde diensten zoals bv. de kapper en de fotograaf. Er werd dan ook een noodbetaalmiddel in het leven geroepen, dit nieuwe geld werd heel toepasselijk **boord- of scheepsgeld**

genoemd. Dit nieuw ontworpen noodgeld werd zowel in de vorm van munten als van biljetjes uitgegeven. De biljetten kregen het principe van een waardebon, d.w.z. dat men ze na afloop van de reis weer kon inwisselen voor de gangbare valuta. De uitvoering van de biljetten was simpel van opzet en de waarde van de coupures liep op van 1 cent tot 25 gulden. De lagere coupures van 5c, 10c en 25 cent en van 1 gulden waren het meest voorkomend in het scheepsbetalingsverkeer. De 3 Nederlandse scheepvaartmaatschappijen hadden wel ieder hun eigen boordgeld ont-

worpen, dat in eigen beheer gedrukt en uitgegeven werd. De biljetten van de KRL en de HAL hebben veel gemeen met elkaar, de SMN had een totaal ander ontwerp. De KRL is echter de enige maatschappij die geen munten heeft uitgebracht.

za 5	EGMP Dendermonde -t'Klokske -Pijndersln 90, Denderm NK Hasselt- CC Vergaderzaal- Kunstlaan 5, 3500 Hasselt Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent	12-17u 13-16.30u 12-16u
zo 6	EGMP Leuven - Bowling Anglo- Pleinstraat 53, Holsbeek EGMP ZW-Vlaan - Kartouchke, Ingelmunsterstr. Izegem Edelweissje- St-Katarina, N. Cleynaertsln 1, 3500 Hasselt	9-12.30u 8.30-12u 8.30-12u
di 8	NK Zeeland- Hof Mondriaan, Vrijlandstr. 28, Middelburg	18.30-21u
wo 9	NK Brabant- Bar Le Duc - Korenbrugstr, 'sHertogenbosch	20-21.30u
vr 11	N.K. Berthout - Offendonk - Den Haes 8A, St-Kat-Waver	18-22.30u
za 12	EGMP Antverpia - Ruggenhof- F. Van Dijkstr 46, Deurne AEN Nijvel- Coll. St-Gertrude-Faubourg de Mons, Nijvel AEN Verviers- École St-fiacre, Rue du Husquet 26, Dison Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent	12.30-16u 14-17u 8-12u 12.30-17u
zo 13	EGMP Herentals, St-Antonius-Kapucijnenstr Herentals AEN Vielsalm - Salle Quartier de la Gare, 6690 Vielsalm N.K. St-Truiden - Oud Atheneum - Zoutstr. 6, St-Truiden Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	8.30-12u 9-12u 7.30-12u 9-12u
ma 14	EGMP Brugge - CM. - Kon. Astridlaan 2, St-Michiels-Br.	vanaf 19u
di 15	NK. Limburg - Le Théâtre Hotel - Vrijthof 50, Maastricht	van 19.30u
za 19	Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent	12-16u
zo 20	EGMP ZW-Vlaand. - Willem Tell - Brugsestr 20, Kortrijk AEN Luik - Collège St-Servais, Rue St-Gilles 104, Luik Num. Wetthra - C.C. De Poort - Markt 27, 9230 Wetteren Go Collections - Centre Culturel, Rue Haute 1, Gosselies	13-16u 8.30-12u 9-12u 8.30-12u
za 26	Gent West MC - Centr. Reinaert, Reinaertstraat 28, Gent Achter Olmen - St-Jansberg - Weerterstwg. 3680 Maaseik	12.30-17u 13-16u
	EGMP-ledenveiling Soc. Centr. Immerzeel - Rerum Novarumstr. 4, Aalst	12.30-17u

zo	EGMP Aalst - SC Immerzeel - R. Novarumstraat 4, Aalst	9-12.30u
27	EGMP Tienen - 't Hoekske - Oude Leuvensestr 93, Tienen	9-12u
	AEN La Louvière - Pagnol - Rue des Ateliers, H-St-Pierre	8.30-12u
	Wase Ruilclub - Den Hof - H. Heymanplein 7, St-Niklaas	9-12u
	Grote Muntenbeurs - Gent West M.C. Centrum Reinaert - Reinaertstraat 28, 9000 Gent	7.30-13u
	Internationale Muntenbeurs Tilburg Hotel De Druiventros - Bosscheweg 11, Berkel-Enschot	9-15u

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten,
bankbiljetten, munten en euromunten.

www.FILATIS2.com

gespecialiseerde website voor euromunten

Sint-Katelijnevest 38
2000 Antwerpen - België

T: +32 (3) 226 40 68
E: debeul@evonet.be

Open: ma tot za van 10u tot 17u30 doorlopend

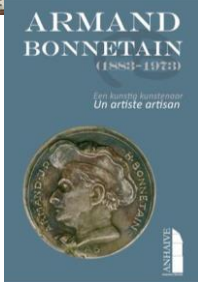

za 26 jan EGMP-veiling 12.30-17u
Sociaal Centrum Immerzeel
Rerum Novarumstraat 4, 9300 Aalst
www.egmp-vzw.be

zondag 27 januari 9-15u
Internationale Muntenbeurs Tilburg
Hotel De Druiventros
Bosscheweg 11, NL - 5056 PP Berkel-Enschot
+31 13 544 1063 www.muntenbeurs-tilburg.nl

zo 27 jan Grote Muntenbeurs 8-13.30u
Gent-West Muntcentrale
Centrum Reinaert
Reinaertstraat 28, 9000 Gent
09 258 01 71 marcvindevogel@live.com

Nieuw in onze bib:

Armand Bonnetain (1883-1973)
Een kunstig kunstenaar
Luc Vandamme
2018

**Rotterdamse penningen
op Haven en Scheepvaart (CD)**
N.K. Rotterdam
2012

HJR Fine Arts

sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

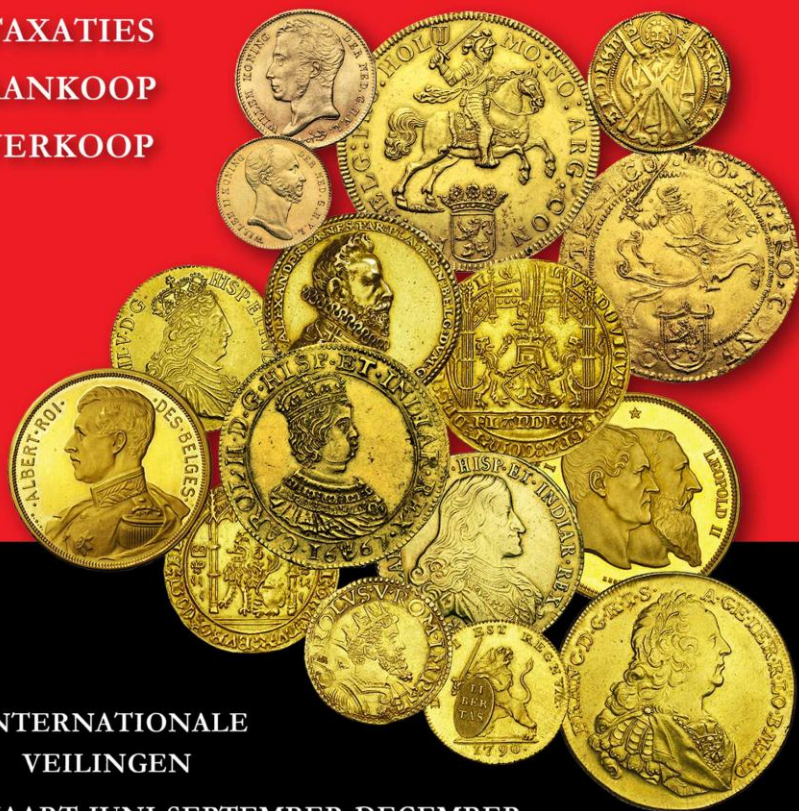
83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSEN & ses Fils n.v.

TAXATIES
AANKOOP
VERKOOP

INTERNATIONALE
VEILINGEN

MAART-JUNI-SEPTEMBER-DECEMBER

Onze experts schatten gratis uw verzameling en betere
munten die worden ingeleverd voor onze veilingen.

De catalogus wordt in heel de wereld verstuurd.

Kelten, Grieken, Romeinen, Byzantijnse, Middeleeuwse
en moderne munten. Penningen en jetoens.

Tervurenlaan 65
1040 Brussel

Tel : +32-2-734.63.56
Fax : +32-2-735.77.78

info@elsen.eu
www.elsen.eu